

DAGENS NYHETER.

DN DEBATT

En utskrift från Dagens Nyheter, 2025-09-24 21:02
Artikels ursprungsadress: <https://www.dn.se/debatt/strommers-uttalande-vacker-fragor-star-ministrars-barn-over-lagen/>

DN Debatt. ”Strömmers uttalande väcker frågor – står ministrars barn över lagen?”

Uppdaterad 2025-07-18 Publicerad 2025-07-17

Justitieminister Gunnar Strömmer behöver förklara vad han har haft för grund för sina uttalanden i Johan Forssell-fallet, skriver artikelförfattaren.

Foto: Anders Wiklund/TT

När justitieminister Gunnar Strömmer (M) så tvärsäkert uttalar sig om migrationsminister Johan Forssells (M) son riskerar han att otillbörligt påverka rättsväsendet. Sådana uttalanden hotar principen om att ingen ska stå över lagen – inte ens ministrars barn, skriver yttrandefrihetsexperten Nils Funcke.

Enligt justitieminister Gunnar Strömmer har migrationsminister Johan Forssells son inte begått något brott. Men det är definitivt inte justitieministerns sak att avgöra.

Om- och skönskrivningarna har varit många om Forssells sons aktiviteter sedan i vart fall augusti förra året. Enligt statsminister Ulf Kristersson (M) har Forssells straffmyndige son ”rört sig i helt fel kretsar”.

De ”fel kretsar” som han umgicks med är högerextrema och rasistiska grupper och individer. De drivs av ett ideologiskt hat mot minoriteter och vill omstöpa samhället med våld. Hot och andra brott, ”som var för sig inte behöver ses som särskilt allvarliga”, kan i ”förlängningen bidra till att normalisera, underblåsa och påverka beslutsfattande och myndighetsutövning”, [enligt Säpo](#).

Att umgås i fel kretsar är som regel inte brottsligt i sig. Det är gärningar, handlingar, som kan bedömas och eventuellt lagföras.

Justitieministern är därmed svaret skyldig att redogöra för vad han har haft för grund för sina uttalanden

För att ta ett exempel: Att sätta upp och uppmana andra att sprida rasistiska klistermärken kan vara straffbart. Det avgörande är hur budskapet är formulerat. Med dagens synnerliga vida lagtext och tolkning av bestämmelsen om hets mot folkgrupp är tröskeln låg för att begå hetsbrott. Att uppmana andra att sprida sådana värderingar faller in under brottsbalkens bestämmelser om uppvigling. Med uppvigling menas att man ”uppmanar eller eljest söker förleda till brottslig gärning, svikande av medborgerlig skyldighet eller ohörsamhet mot myndighet”.

En annan fråga för rättsväsendet är om huruvida spridningen av rasistiska klistermärken och rekrytering av unga till en ideologiskt driven våldsbejakande krets utgör brott enligt den för några år sedan skärpta terrorbrottlagen. En lag som saknar precision och som tunga juridiska instanser ansåg vara synnerligen svårförutsägbar när förslaget var ute på remiss.

Foto: Lars Lindqvist

Det är därför Gunnar Strömmers uttalanden om ”barnet”, som han kallar tonåringen, blir så problematiska. I Aktuellten den 10 juli förklarade justitieministern att det i dag är kriminaliserat att ”aktivt delta i en terrororganisation”, men ministern vill ”understryka att i det här konkreta fallet” finns det inte några brottsmisstankar.

Men bestämmelserna i terrorbrottlagen tar inte bara sikte på organisationer som terrorstämplat av enskilda länder eller internationella organisationer. Även ”en sammanslutning av personer som begår eller på annat sätt medverkar till terroristbrott eller gör sig skyldiga till försök, förberedelse eller stämpling till terroristbrott” träffas av bestämmelsen.

Det är heller inte, som Strømmer ger sken av, enbart aktivt deltagande i en terrororganisation som är straffbart. Även ”samröre” som ”är ägnad att främja, stärka eller understödja” terrorverksamhet är straffbar. Skrivningen täcker bland annat in ”uppmaning” och ”rekrytering” till terrorism eller särskilt allvarlig brottslighet.

Ett kriterium för att ett brott ska klassas som terrorbrott är att det injagar fruktan hos hela eller delar av befolkningen. Minoriteter som muslimer, homosexuella och inte minst judar har uttryckt en berättigad oro för högerextrema grupper.

Den som rent objektivt sett gör sig skyldig till exempelvis uppvigling eller främjande av terrorbrott kan undgå straffansvar i ringa fall. Det kan bland annat gälla om det ”förelegat endast obetydlig fara för att uppmaningen” kan få andra att agera.

Risken är påtaglig för att enskilda och grupper anser att samhället håller sig med dubbla måttstockar

Att en justitieminister uttalar sig i ett enskilt fall ska inte sätta punkt för ärendet. Det finns inga formella brottsmisstankar riktade mot Forssells son. Men det finns inte heller, av vad som är känt, något beslut fattat under myndighetsansvar av en åklagare – vars beslut utgör allmän handling och därmed kan granskas – om att avskriva eventuella misstankar om brott. Justitieministern är därmed svaret skyldig att redogöra för vad han har haft för grund för sina uttalanden. Risken är att hans uttalanden utgjort en otillåten påverkan på de rättsvårdande myndigheterna.

Utan en formell förutredning eller förundersökning med beslut kommer det som skett att leva kvar. Det blir en stark symbolfråga som kommer att bli ett bekymmer för Forssell, regeringen och inte minst för tilltron till Sverige som rättsstat, där alla är lika inför lagen.

Hur ska personer som kommit till Sverige förmås att omsluta eller i varje fall acceptera grundläggande rättsliga principer? Risken är påtaglig för att enskilda och grupper anser att samhället håller sig med dubbla måttstockar.

Att en justitieminister uttalar sig i ett enskilt fall ska inte sätta punkt för ärendet

Inte blir integrationen lättare av att regeringen avser att skicka yttrandefriheten. Johan Forssell har uttryckt det som att ”det blir en skarpare gränsdragning” för vad personer med uppehållstillstånd får uttrycka. Det som är straffritt för svenska medborgare ska kunna vägas in vid prövningen om en invandrare ska beviljas eller fråntas sitt uppehållstillstånd och därmed kunna utvisas. Tydligare än så kan en dubbel måttstock inte bli.

[Läs fler artiklar från DN Debatt.](#)

Text

Nils Funcke,
journalist och yttrandefrihetsexpert

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt